

www.oljan.fo

Jan Müller

21 - 07 - 2013

Vindorka bíligari enn kol og gass

Tað kann vera stórir munur á kostnaðinum at byggja vindmylnulundir heldur enn kol- og gassorkuverk úr einum landi til annað. Meðan tað framhaldandi er lutvíst bíligt at byggja kolorkuverk í Kína, so er vindorka vorðin ein veruligur kappingarneyti í londum sum Australia og Brasil. Hetta vísa tøl frá Bloomberg New Energy Finance, sambært New Scientist. Bloomberg New Energy Finance skriver, at nýggjar australskar vindmylnulundir framleiða ein megawatt tíma (MWh) fyri millum 454 og 641 norskar kr. Um somu tíð hava kolorkuverk ein framleiðslukostnað upp á 1000 norskar kr/MWh. Útreiðslurnar til kol í Australia eru rættiliga høgar vegna tann skattin, sum staturin leggur á CO₂ útlátið. Men sjálvt uttan hesa útreiðsluna er vindorka meira lønandi enn kol. Sambært Bloomberg er CO₂ skatturin 36% av prísinum fyri elorku frá kolorkuverkum og 16% fyri gassorku. Men sambært kanningini verður vindorka sjálvt uttan hesa útreiðsluna 14% bíligari enn kol og 18% bíligari enn nýggj gassorka. Orsøkin er dýrari fossil brennievni og bíligari vindorka. Í Brasilia er vindorka vorðin ein veruligur kappingarneyti til fossil brennievni. Seinastu fimm árin hava vindmylnulundir vunnið í almennu kappingini í sambandi við útbygging av kol- og gassorkuverkum. Sambært tølum frá Global Wind Energy Council í Brüssel vaks útbygging av vindorku í heiminum í fjør við 19%. Vindorka verður mett at vera ein tryggari langtíðariløga, sigur Guy Turner í Bloomberg New Energy Finance til New Scientist. Hann heldur, at nógvir íleggjarar meta kolorkuverk sum eina ótrygga íløga. Varandi orkukeldur verða í støðugt størri mun raðsfestar av stjórnnum. Fossilt brennievni gongur eini óvissari framtíð á mæti í londum, sum royna at skerja CO₂ útlátið. Verandi kolorkuverk eru framhaldandi bílig at reka, m.a. tí at kol er bíligt. Men at byggja heilt nýggj kolorkuverk inniber stóran váða, sigur Turner. Hann heldur, at mong lond fara at velja vindorku.

Takkað verið betri design, kann tað gerast bíligari at byggja vindmylnulundir heldur enn nýggj kol- og gassorkuverk. Bloomberg-frágreiðingin byggir sína niðurstøðu á data frá ídnaðarkeldum og The Australian Energy Technology Assessment. Greinarafyrirøkan hevur eisini gjørt eina kanning hjá teimum fýra størstu bankunum í Australia. Tað vísti seg, at bankarnir eru ímóti at fígga nýggj kolorkuverk. Hetta orsakað av bæði tí høga CO2 skattinum, og tí bankarnir rokna við, at tað fer at skaða teirra umdømi, um teir fígga nýggja útbygging av dálkandi fossilari orku. Tá bankarnir veruliga fígga kolorkuverk, eru lánini tí munandi dýrari enn til vindorkuverkætlanir. Kanningarnar hjá Bloomberg vísa, at høgu figgjarkostnaðirnir kunnu vera so mikið sum 22% av kostnaðinum fyri nýggja kolorku. Bloomberg New Energy Finances metir, at gongdin við vaksandi kostnaðinum fyri fossila orku og støðugt rímuligari varandi orkuframleiðslu fer at halda fram í hvussu er til 2020. Tað kann hava við sær, at kostnaðurin fyri bæði sólorku og bioorku fer at fara undir kolaorkuprísir og nærkast kostnaðarstøðinum fyri gassorku. Fá nýggj kolaorkuverk Greinarafyrirøkan heldur tí, at tað fara at verða bygd fá nýggj kolaorkuverk í Australia í framtíðini, og at tey flestu nýggju orkuverkini fara at byggja á varandi orkukeldur. Kortini kemur frágreiðingin til ta niðurstøðu, at tað framhaldandi verður brúk fyri politiskum og búskaparligum tiltøkum fyri at tryggja íløgur í nýggjar varandi orkukeldur. Orsøkin er tann, at tað framhaldandi er nógv bíligari at halda fram við at framleiða streym við varandi orkuverkum enn at byggja nýggj. Sjálvt um ein nýggj vindmylnulund fer at vera meira kostnaðareffektiv enn eitt nýtt kolaorkuverk, kann hon ikki máta seg við gomul kolaorkuverk, tí byggikostnaðurin fyri langari tíð síðani er vunnin innaftur. Mynd CO2 skattur, hækkandi prísir og kostnaðarmikil fígging eru orsøk til, at tað verður dýrari at byggja kola- og gassorkuverk sambært Bloomberg New Energy Finance.